

DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
den 11 augusti 1995 *

I mål C-432/93,

angående en begäran med stöd av protokollet av den 3 juni 1971 om EG-domstolens tolkning av konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, från Court of Appeal (Civil Division), London, att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiggjorda målet mellan

Société d'informatique service réalisation organisation (SISRO)

och

Ampersand Software BV,

angående tolkningen av artiklarna 37.2 och 38 första stycket i den ovannämnda konventionen av den 27 september 1968 (EGT nr L 299, 1972, s. 32), i ändrad lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om anslutningen av Konungariket Danmark, Irland och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (EGT nr L 304, s. 1 och — ändrad text — s. 77),

meddelar

* Rättegångsspråk: engelska.

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av F.A. Schockweiler (referent), avdelningsordförande, samt G.F. Mancini, C.N. Kakouris, J.L. Murray och G. Hirsch, domare,

generaladvokat: P. Léger,

justitiesekreterare: D. Louterman-Hubeau, avdelningsdirektör,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Société d'informatique service réalisation organisation SISRO, genom J. Marks, barrister, enligt fullmakt av Gregory, Rowcliffe & Milners, solicitors,
- Ampersand Software BV, genom Paris & Co., solicitors,
- Förenade konungarikets regering, inledningsvis genom J. D. Colahan och därefter genom S. Braviner vid Treasury Solicitor's Department, båda i egenskap av ombud, biträdda av A. Briggs, barrister,
- Tysklands regering, genom J. Pirrung, Ministerialrat vid det federala justitieministeriet, i egenskap av ombud,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom N. Khan, vid rättstjänsten, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att Société d'informatique service réalisation organisation, Ampersand Software BV, företrätt av S. Oliver-Jones, barrister, Förenade konungarikets regering, företrädd av L. Nicoll vid Treasury Solicitor's Department, såsom ombud, biträdd

av A. Briggs, och kommissionen har avgivit muntliga yttranden vid sammanträdet den 6 april 1995,

och efter att den 8 juni 1995 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Genom beslut av den 14 juli 1993, vilket inkommit till domstolen den 3 november 1993, har Court of Appeal (Civil Division), med stöd av protokollet av den 3 juni 1971 om EG-domstolens tolkning av konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT nr L 299, 1972, s. 32), i ändrad lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om anslutningen av Konungariket Danmark, Irland och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (EGT nr L 304, s. 1 och — ändrad text — s. 77, nedan kallad "konventionen"), begärt förhandsavgörande beträffande tre frågor angående tolkningen av artiklarna 37.2 och 38 första stycket i denna konvention.

2 Frågorna har uppkommit i en tvist mellan Société d'informatique service réalisation organisation (nedan kallat "SISRO"), ett bolag enligt fransk rätt som är etablerat i Frankrike, och Ampersand Software BV (nedan kallat "Ampersand"), ett bolag enligt nederländsk rätt som är etablerat i Nederländerna.

3 Det framgår av akten att SISRO den 8 april 1987 av tribunal de grande instance de Paris erhöll en omedelbart verkställbar dom, enligt vilken Ampersand dömdes till att betala skadestånd för intrång i upphovsrätten till ett datorprogram.

- 4 Ampersand överklagade denna dom till cour d'appel de Paris, och gjorde därvid gällande att de franska domstolarna inte var behöriga att ta upp tvisten till prövning, samt att domen av den 8 april 1987 hade givits på grundval av ett osant sakkunnigutlåtande. Detta överklagande har ännu inte avgjorts. Cour d'appel har vilandeförklarat handläggningen till dess dom har meddelats i brottmål om osann försäkran. Åtal har därvid väckts mot den sakkunnige som har utsetts av tribunal de grande instance, efter anmälan från andra svarande än Ampersand.

- 5 Vid cour d'appel de Paris har Ampersand två gånger i följd begärt uppskov med verkställigheten av domen av den 8 april 1987. Dessa framställningar har avslagits, den första av processuella skäl och den andra med anledning av grunderna.

- 6 Den 15 december 1987 erhöll SISRO registrering av domen i England och Wales, där Ampersand har tillgångar, för verkställighet i denna del av Förenade konungariket i enlighet med artikel 31 i konventionen.

- 7 Den 8 april 1988 överklagade Ampersand detta beslut till High Court of Justice och gjorde gällande att det stred mot rättsordningen att verkställa en utländsk dom i England som hade erhållits efter osann försäkran. Trots att den frist om två månader för att söka ändring av ett sådant avgörande som anges i artikel 36 andra stycket i konventionen hade löpt ut, förklarade High Court of Justice att talan kunde tas upp till prövning vid tillämpning av nationella processregler.

- 8 Genom beslut av den 9 oktober 1989 lät High Court, i enlighet med artikel 38 första stycket i konventionen, handläggningen av Ampersands överklagande av det engelska beslutet om registrering vila tills det ännu icke avgjorda överklagandet i Frankrike hade avgjorts.

- 9 SISRO överklagade då detta beslut till Court of Appeal. Med iakttagande av det andra beslutet av den 8 april 1987 av cour d'appel de Paris att vägra uppskov med verkställigheten av den franska domen gav Court of Appeal SISRO tillstånd att begära att High Court of Justice skulle upphäva den vilandeförklaring av handläggningen som hade beslutats den 9 oktober 1989.
- 10 Sålunda upphävde den senare domstolen den 23 januari 1992 vilandeförklaringen av handläggningen, med anledning av att avslag hade meddelats i Frankrike på ansökan om uppskov med verkställighet av domen av den 8 april 1987. Vidare avslog den Ampersands överklagande av beslutet om registrering av den domen i England, med hänvisning till att bolaget i Frankrike förfogade över rättsmedel för att visa att den hade erhållits genom osann försäkran, varför följaktligen dess verkställighet i England inte stred mot rättsordningen.
- 11 Ampersand överklagade dessa båda beslut av High Court till Court of Appeal.
- 12 Denna senare ansåg att beslutet av High Court att avslå överklagandet av beslutet om registrering av den franska domen i England var riktigt, då inte någon grund som hade angivits i artiklarna 27 och 28 i konventionen för att vägra registrering i enlighet med artikel 34 hade kunnat åberopas.
- 13 Court of Appeal har däremot frågat sig om den är behörig att pröva upphävandet av vilandeförklaringen. Den har även frågat sig om, och i vad mån, domstolen i verkställighetsstaten är skyldig att beakta ett avgörande i ursprungsstaten och skälen för detta avgörande avseende en ansökan om uppskov med verkställigheten av domen, som är föremål för ansökan enligt artikel 31 i konventionen.

14 På grund av oklarhet över vilken tolkning som konventionen skall ges i detta avseende, har Court of Appeal begärt att EG-domstolen meddelar ett förhandsavgörande beträffande följande tre frågor:

”1) Har en person, som i Storbritannien har väckt talan enligt artikel 36 i konventionen från år 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, rätt att begära den i artikel 38 angivna åtgärden, då han inte är i stånd att med framgång åberopa någon av de grunder som har angivits i artiklarna 27 och 28 för att vägra en begäran om registrering för verkställighet av en dom som har meddelats i en annan konventionsstat och, vid jakande svar, i vilket 'förfarande' kan en vilandeförklaring av handläggningen beslutas?

2) Är det faktum att uppskov med verkställigheten av en dom har vägrats i den stat i vilken domen har meddelats

i) relevant och/eller

ii) avgörande vad gäller det sätt som rätten enligt artikel 38 i konventionen att vilandeförklara handläggningen av registreringen skall utövas?

3) Om, inom ramen för artikel 36 i konventionen, en av domstolarna som anges i artikel 37 första stycket i konventionen

a) vägrar att bevilja en vilandeförklaring av handläggningen, eller

b) upphäver en vilandeförklaring av handläggningen som tidigare beslutats,

är den domstol till vilken överklagande skett avseende en rättsfråga enligt artikel 37 andra stycket behörig att besluta om eller att upphäva en sådan vilandeförklaring av handläggningen?”

- 15 Det är inledningsvis lämpligt att anmärka att, då talan mot beslutet om registrering har väckts efter utgången av den frist om två månader som anges i artikel 36 andra stycket i konventionen (se punkt 7 ovan), domstolen besvarar de ställda frågorna, utan inverkan på frågan om domstolen som handlägger talan ändå kunde förklara den möjliga att pröva vid tillämpning av nationella processregler.
- 16 Det finns härefter anledning att konstatera att artiklarna 36, 37 och 38 i konventionen, som har angivits i frågorna i begäran om förhandsavgörande, återfinns under avdelning III avsnitt 2 i denna konvention om verkställighet av domar som är verkställbara i konventionsstaten där de har meddelats.
- 17 Med stöd av artikel 31 i konventionen är dessa domar, på ansökan av part, verkställbara i en annan konventionsstat sedan de har förklarats verkställbara där eller, som i Förenade konungarikets fall, efter att ha registrerats för verkställighet där, av den behöriga domstol som anges i artikel 32 i konventionen och i överensstämmelse med bestämmelserna i artikel 33 och de därefter följande artiklarna i denna konvention. I England och Wales skall ansökan göras vid High Court of Justice, utom i fråga om domar om underhållsskyldighet.
- 18 Enligt artikel 34 i konventionen kan inte den part mot vilken verkställighet begärs inkomma med yttrande i detta skede av förfarandet. Vidare kan inte ansökan om

verkställighet avslås annat än på någon av de grunder som har angivits i artiklarna 27 och 28 i konventionen. Den utländska domen får aldrig omprövas i sak.

- 19 Sedan verkställighet har medgivits kan den part mot vilken verkställigheten har begärts i överensstämmelse med artikel 36 i konventionen söka ändring av avgörandet inom en månad från att det har delgivits. Denna tidsfrist är två månader om parten har hemvist i en annan konventionsstat än den där avgörandet att medge verkställighet meddelades. Den kan inte förlängas på grund av långt avstånd.
- 20 Vid tillämpning av artikel 37.1 i konventionen skall denna ansökan om ändring göras enligt de bestämmelser som gäller för kontradiktorisk tvistemålsprocess, i England och i Wales vid High Court of Justice, utom i fråga om domar om underhållsskyldighet. Enligt artikel 39 i konventionen får inga andra åtgärder för verkställighet än säkerhetsåtgärder vidtas mot den part mot vilken verkställighet har begärts så länge fristen för att söka ändring ännu inte har löpt ut och intill dess att beslut har meddelats med anledning av att ändring har sökts.
- 21 Med stöd av artikel 37.2 i konventionen får talan mot det avgörande som meddelas med anledning av att ändring har sökts endast föras genom kassationsbesvär eller motsvarande. Vad gäller Förenade konungariket får talan mot det förut nämnda avgörandet endast föras ”genom ett överklagande som avser en rättsfråga”. I överensstämmelse med Civil Jurisdiction and Judgments Act 1982 (lag från år 1982 om behörighet och avgöranden på civilrättens område), som har till syfte att göra konventionen tillämplig i Förenade konungariket, är Court of Appeal den behöriga domstolen vad gäller England.
- 22 Artikel 38 i konventionen har följande lydelse:

”Den domstol som handlägger verkställighetsfrågan efter det att ändring har sökts enligt artikel 37 första stycket får på begäran av klaganden låta handläggningen av målet vila, om talan mot domen har förts genom anlitande av ordinära rättsmedel i ursprungsstaten, eller om tiden för sådan talan ännu inte har löpt ut; i sistnämnda fall får domstolen bestämma en tid inom vilken en sådan talan skall föras.

...

Domstolen kan också göra verkställigheten beroende av att det ställs sådan säkerhet som domstolen bestämmer.”

- 23 Vad gäller de omständigheter under vilka det förevarande målet har handlagts finns det anledning att konstatera att det vid Court of Appeal, i enlighet med artikel 37.2 i konventionen, har förts talan ”genom ett överklagande som avser en rättsfråga” beträffande beslutet av High Court of Justice avseende ansökan om ändring, enligt artikel 36 i konventionen, av registrering för verkställighet i Förenade konungariket av en dom som är verkställbar i en annan konventionsstat.
- 24 Inom ramen för detta överklagande har Court of Appeal anmodats av den part mot vilken verkställighet har begärts i Förenade konungariket att uttala sig om såväl lagenligheten av High Court of Justices avslag på överklagandet av registreringsbeslutet, som över det berättigade i denna domstols upphävande av den tidigare beslutade vilandeförklaringen av handläggningen.
- 25 Den nationella domstolen anser dock att tolkningen av konventionen är oklar endast i vad gäller den vilandeförklaring av handläggningen som det är fråga om i artikel 38 första stycket. Därför frågar den EG-domstolen, om den domstol som handlägger kassationsbesvär eller ett liknande överklagande avseende en rättsfråga, på sätt som avses i artikel 37.2, är behörig att besluta om eller upphäva vilandeförklaring av handläggningen enligt artikel 38 första stycket (tredje frågan). Vid

jakande svar anmodar den domstolen att precisera omfattningen liksom villkoren för rätten att bevilja eller avslå en sådan vilandeförklaring (första och andra frågan).

- 26 Under dessa omständigheter är det lämpligt att börja med att pröva den tredje frågan.

Beträffande den tredje frågan

- 27 Med denna fråga vill den nationella domstolen i huvudsak veta om artiklarna 37.2 och 38 första stycket i konventionen skall tolkas så att, för det första, ett beslut, genom vilket domstolen i en konventionsstat, som handlägger en talan mot avgörandet att medge verkställighet av en dom som har meddelats i en annan konventionsstat, vägrar att vilandeförklara handläggningen av målet eller upphäver en tidigare beslutad vilandeförklaring av handläggningen, kan överklagas genom kassationsbesvär eller ett liknande överklagande som har begränsats till en prövning av enbart rättsfrågor och om, för det andra, den domstol som handlägger ett sådant överklagande av en rättsfråga, enligt artikel 37.2 i konventionen, är behörig att besluta om eller upphäva en sådan vilandeförklaring av handläggningen.
- 28 För att besvara denna fråga är det lämpligt att först konstatera att de sakkunnig-rapporter som har upprättats vid utarbetandet och omarbetningen av konventionen understryker nödvändigheten av en strikt tolkning av artikel 37.2 i konventionen. "Mångfalden av rättsmedel som tillåter den tappande parten att använda dem i rent förhållande syfte utgör, nämligen, definitivt ett hinder för den fria rörlighet för domar som konventionen syftar till" (Jenard-rapporten, EGT nr C 59, 1979, s. 52). "I avsikt att skapa ett snabbt förfarande för att säkra verkställighet av domar begränsar (konventionen) antalet överklaganden till två, av vilka den första ger möjlighet till en uttömmande prövning av omständigheterna och den andra inskränker sig till en rättslig kontroll" (Schlosser-rapporten, EGT nr C 59, 1979, s. 133). "Endast domstolen som handlägger ändringsyrkanden", det vill säga det första överklagandet enligt artikel 36 och 37.1 i konventionen, "förfogar över rätten att vilandeförklara" (Jenard-rapporten, s. 52).

- 29 Det finns anledning att härefter erinra om att domstolen vid flera tillfällen har uttalat sig till förmån för en restriktiv tolkning av begreppet "avgörande som meddelas med anledning av att ändring har sökts", som förekommer i artikel 37.2 i konventionen.
- 30 Sålunda har den i dom av den 27 november 1984, Brennero mot Wendel (258/83, Rec. s. 3971, punkt 15) ansett att, inom ramen för den allmänna uppbyggnaden av konventionen, och i ljuset av ett av dess grundläggande syften, som är att förenkla förfarandet i den stat där verkställighet begärs, denna bestämmelse inte kan utsträckas till att omfatta även ett överklagande av ett annat avgörande än det ursprungliga överklagandet, till exempel överklagande av ett förberedande eller mellanliggande beslut med förordnande om viss undersökning.
- 31 Även i dom av den 4 oktober 1991, Van Dalfsen m. fl. mot Van Loon (C-183/90, Rec. s. I-4743, punkt 21) har domstolen bedömt att, med beaktande av det faktum att konventionen syftar till att underlätta den fria rörligheten för domar genom att inrätta ett enkelt och snabbt förfarande i konventionsstaten där verkställigheten av en utländsk dom har begärts, uttrycket "avgörande som meddelas med anledning av att ändring har sökts", som förekommer i artikel 37.2 i konventionen, skall anses ha den innebörden att det inte avser andra avgöranden än de som gäller grunderna för en talan som har väckts mot ett avgörande att medge verkställighet av en dom i en annan konventionsstat. Därmed utesluts avgöranden som har fattats med stöd av artikel 38 i konventionen.
- 32 I samma dom har domstolen följaktligen slagit fast att ett avgörande som fattas enligt artikel 38 i konventionen, genom vilket domstolen, som handlägger en talan mot avgörandet att medge verkställighet av en dom som har meddelats i en annan konventionsstat, vägrar att vilandeförklara målets handläggning, inte utgör ett "avgörande som meddelas med anledning av att ändring har sökts" i den mening som avses i artikel 37.2 i konventionen, och följaktligen inte kan vara föremål för kassationsbesvär eller liknande överklagande.

- 33 Denna tolkning avser alla avgöranden angående vilandeförklaring av handläggningen som fattas av en domstol, som handlägger en talan mot ett avgörande att medge verkställighet eller registrering för verkställighet av en dom som har meddelats i en annan konventionsstat, inklusive beslut att upphäva en tidigare beslutad vilandeförklaring.
- 34 Det framgår nämligen såväl av konventionens ordalydelse som av dess uppbyggnad att denna skiljer ”den domstol, som handlägger verkställighetsfrågan efter det att ändring söks” enligt artikel 38 första stycket, från den domstol som handlägger talan mot ”avgörande som meddelas med anledning av att ändring har söks” enligt artikel 37.2. Det första begreppet hänför sig till artiklarna 36 och 37.1 med uteslutande av artikel 37.2.
- 35 Dessutom utgör förfarandefrågor, då de får till följd att fördröja verkställigheten i en konventionsstat av en dom som har meddelats i en annan konventionsstat, en avvikelse från konventionens mål att inrätta ett enkelt och snabbt sätt att verkställa domar som är verkställbara i ursprungsstaten, varför de bestämmelser som är tillämpliga på dessa frågor skall tolkas strikt.
- 36 Av samma skäl är de domstolar som avses i artikel 37.2 i konventionen inte behöriga att fatta beslut angående vilandeförklaring av handläggningen enligt artikel 38.
- 37 Förenade konungarikets regering har dock gjort gällande att dessa domstolar skall ha behörighet att pröva i konventionen föreskriven vilandeförklaring av handläggningen, om de har denna rätt enligt inhemska processregler. I detta hänseende grundar den sig på den egna rättsordningens särart. I huvuddelen av de ursprungliga konventionsstaterna inskränkte sig en kassationsdomstol som avsåg att upphäva ett avgörande som hade meddelats av en lägre instans till att återförvisa målet

till en annan domstol för omprövning i sak. Denna senare skulle då kunna vilandeförklara handläggningen av målet enligt artikel 38 i konventionen. I Förenade konungariket, däremot, skulle överrätten inte kunna återförvisa målet, utan alltid vara skyldig att göra en sakprövning. Följaktligen skall den, enligt regeringen i denna stat, ha möjlighet att själv avgöra frågan om vilandeförklaring.

38 Detta resonemang kan inte godtas.

39 Som generaladvokaten har framfört i punkt 37 i sitt förslag till avgörande framgår det av rättspraxis (se domar av den 14 juli 1977, Eurocontrol, 9/77 och 10/77, Rec. s. 1517, punkt 4, och av den 2 juli 1985, Brasserie du pêcheur, 148/84, Rec. s. 1981, punkt 17) att, för det första, konventionen har inrättat ett verkställighetsförfarande som utgör en fullgången och självständig ordning, fristående från konventionsstaternas rättsordningar, och, för det andra, att principen om rättssäkerhet i gemenskapens rättsordning, liksom syftet med konventionen såsom det framgår av artikel 220 i EEG-fördraget, som konventionen grundar sig på, kräver en enhetlig tillämpning i alla konventionsstater av bestämmelserna i konventionen och av domstolens praxis beträffande denna.

40 För övrigt har den anpassning som har erfordrats med anledning av anslutningen av Förenade konungariket till konventionen, på grund av särdragen i den statens rättsordning, genomförts genom den tidigare nämnda konventionen av den 9 oktober 1978.

41 Vid detta förhållande kan en domstol i Förenade konungariket, som prövar ett överklagande av en rättsfråga på sätt som avses i artikel 37.2 i konventionen, inte ha en mer vidsträckt behörighet enligt artikel 38 i konventionen än en domstol i varje annan konventionsstat som, i egenskap av kassationsdomstol, begränsar sin prövning till en rättslig prövning, utan att bedöma de faktiska omständigheterna i målet. Den enhetliga tillämpningen av konventionen i alla konventionsstater tillåter nämligen inte att, i vissa berörda stater, parten mot vilken verkställighet har begärts förfogar över mer långtgående processuella medel än de som står till förfogande i

andra konventionsstater för att fördröja verkställighet av en verkställbar dom som har meddelats i den ursprungliga konventionsstaten.

- 42 Mot bakgrund av de föregående övervägandena finns det anledning att besvara den tredje frågan med att artiklarna 37.2 och 38 första stycket i konventionen skall tolkas så, att ett avgörande, genom vilket en domstol i en konventionsstat, som handlägger en talan mot ett avgörande att medge verkställighet av en verkställbar dom som har meddelats i en annan konventionsstat, vägrar att vilandeförklara handläggningen eller upphäver en tidigare beslutad vilandeförklaring av handläggningen, inte kan bli föremål för kassationsbesvär eller ett liknande överklagande som har begränsats till en prövning av rättsfrågor. Vidare är inte en domstol som handlägger ett sådant överklagande av en rättsfråga enligt artikel 37.2 i konventionen behörig att besluta om eller upphäva en sådan vilandeförklaring av handläggningen.

Beträffande den första och andra frågan

- 43 Mot bakgrund av det svar som har givits på den tredje frågan finns det inte längre anledning att ta ställning till den nationella domstolens första och andra fråga.

Rättegångskostnader

- 44 De kostnader som har förorsakats av de tyska och brittiska regeringarna liksom Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 14 juli 1993 förts vidare av Court of Appeal (Civil Division) — följande dom:

Artiklarna 37.2 och 38 första stycket i konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, i ändrad lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om anslutningen av Konungariket Danmark, Irland och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, skall tolkas så att ett avgörande, genom vilket en domstol i en konventionsstat, som handlägger en talan mot ett avgörande att medge verkställighet av en verkställbar dom som har meddelats i en annan konventionsstat, vägrar att vilandeförklara handläggningen eller upphäver en tidigare beslutad vilandeförklaring av handläggningen, inte kan bli föremål för kassationsbesvär eller ett liknande överklagande som har begränsats till en prövning av rättsfrågor. Vidare är inte en domstol som handlägger ett sådant överklagande av en rättsfråga enligt artikel 37.2 i konventionen behörig att besluta om eller upphäva en sådan vilandeförklaring av handläggningen.

Schockweiler

Mancini

Kakouris

Murray

Hirsch

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 11 augusti 1995.

R. Grass

F.A. Schockweiler

Justitiesekreterare

Ordförande på sjätte avdelningen